

Svensk författningssamling

Lag

om ändring i lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat

SFS 2019:760

Publicerad
den 26 november 2019

Utfärdad den 21 november 2019

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs att 1 kap. 1 och 3 §§, 2 kap. 1 §, 3 kap. 3 §, 4 kap. 2 och 4 §§, 5 kap. 2, 4, 6 och 12–14 §§, 6 kap. 1, 7, 8 och 10 §§, 7 kap. 1 och 4 §§ och 8 kap. 1, 3 och 4 §§ lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat ska ha följande lydelse.

1 kap.

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om särskild tillsyn över finansiella konglomerat. Vad som avses med finansiella konglomerat framgår av 2 kap.

Bestämmelser i denna lag ska enligt 3 kap. 3 § i vissa fall också tillämpas på institut, försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag.

För ett beslut om tillämpning av vissa bestämmelser i 2 och 3 kap. krävs att Finansinspektionen enligt 6 kap. 2 § första stycket har kommit överens med utländska relevanta behöriga myndigheter om beslutets innehåll.

3 §² I denna lag betyder

1. *AIF-förvaltare*: en svensk förvaltare av alternativa investeringsfonder enligt 1 kap. 3 § lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

2. *anknutet företag*: ett svenskt eller utländskt företag vars huvudsakliga verksamhet är att äga eller förvalta fast egendom, tillhandahålla datatjänster eller driva annan liknande verksamhet som har samband med den huvudsakliga verksamheten i ett eller flera kreditinstitut, värdepappersbolag eller motsvarande utländska företag,

3. *behörig myndighet*: Finansinspektionen eller någon annan myndighet inom EES som utövar tillsyn, individuellt eller på gruppnivå, över ett reglerat företag med huvudkontor inom EES,

4. *blandat finansiellt holdingföretag*: ett moderföretag som inte är ett reglerat företag och som tillsammans med sina dotterföretag, varav minst ett är ett reglerat företag med huvudkontor inom EES, och andra företag utgör ett finansiellt konglomerat,

5. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

6. *finansiellt institut*: ett företag som inte är ett kreditinstitut, värdepappersbolag, fondbolag, eller AIF-förvaltare eller motsvarande utländskt företag och vars huvudsakliga verksamhet är att

a) förvärva aktier eller andelar,

¹ Prop. 2018/19:158, bet. 2019/20:FiU12, rskr. 2019/20:27.

² Senaste lydelse 2015:720.

b) driva en eller flera av de verksamheter som anges i 7 kap. 1 § andra stycket 2–10, 12 och 15 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse utan att vara tillståndspliktigt enligt 2 kap. 1 § samma lag, eller

c) driva värdepappersrörelse utan att vara tillståndspliktigt enligt 2 kap. 1 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

7. *finansiell sektor*: ett eller flera av följande företag

a) kreditinstitut, värdepappersbolag, fondbolag, AIF-förvaltare eller motsvarande utländska företag samt finansiella institut och anknutna företag (bank- och värdepapperssektorn),

b) försäkringsföretag eller motsvarande utländska företag, försäkringsholdingföretag, specialföretag och tjänstepensionsföretag (försäkringssektorn), och

c) blandade finansiella holdingföretag,

8. *fondbolag*: ett svenskt aktiebolag som har fått tillstånd att driva fondverksamhet enligt lagen (2004:46) om värdepappersfonder,

9. *försäkringsföretag*: ett försäkringsaktiebolag, ömsesidigt försäkringsbolag eller en försäkringsförening enligt försäkringsrörelselagen (2010:2043),

10. *försäkringsholdingföretag*: ett moderföretag som inte är ett försäkringsföretag eller ett motsvarande utländskt företag eller ett blandat finansiellt holdingföretag och vars huvudsakliga verksamhet är att förvärva och förvalta andelar i dotterföretag som uteslutande eller huvudsakligen är försäkringsföretag eller motsvarande utländska företag eller specialföretag,

11. *institut*: kreditinstitut, värdepappersbolag, fondbolag och AIF-förvaltare,

12. *konglomeratdirektivet*: Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/87/EG av den 16 december 2002 om extra tillsyn över kreditinstitut, försäkringsföretag och värdepappersföretag i ett finansiellt konglomerat och om ändring av rådets direktiv 73/239/EEG, 79/267/EEG, 92/49/EEG, 92/96/EEG, 93/6/EEG och 93/22/EEG samt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/78/EG och 2000/12/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU,

13. *kreditinstitut*: en bank eller ett kreditmarknadsföretag enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse,

14. *reglerat företag*:

a) ett institut eller ett motsvarande utländskt företag, eller

b) ett försäkringsföretag eller ett motsvarande utländskt företag, ett specialföretag eller ett tjänstepensionsföretag,

15. *relevant behörig myndighet*:

a) en behörig myndighet som ansvarar för tillsynen över en finansiell företagsgrupp, försäkringsgrupp eller en motsvarande utländsk grupp som ingår i ett finansiellt konglomerat, särskilt över det företag som är det överordnade moderföretaget i bank- och värdepapperssektorn respektive försäkringssektorn,

b) någon annan behörig myndighet än som avses i a som utsetts till samordnare för ett finansiellt konglomerat, eller

c) någon annan behörig myndighet som de myndigheter som avses i a och b kommer överens om är relevant,

16. *samordnare*: den behöriga myndighet som enligt 4 kap. ansvarar för tillsynen över ett finansiellt konglomerat,

17. *sektorsbestämmelser*: de bestämmelser i lag och andra författningar som gäller för den rörelse som drivs av institut, försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag,

18. *tjänstepensionsföretag*: ett tjänstepensionsaktiebolag, ett ömsesidigt tjänstepensionsbolag eller en tjänstepensionsförening enligt lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag, och

19. *värdepappersbolag*: ett svenskt aktiebolag som har fått tillstånd att driva värdepappersrörelse enligt lagen om värdepappersmarknaden.

2 kap.

1 § Ett finansiellt konglomerat enligt denna lag består av en grupp som uppfyller samtliga följande villkor:

1. minst ett institut, försäkringsföretag eller tjänstepensionsföretag ingår i gruppen,

2. ett reglerat företag som är auktoriserat inom EES

a) är moderföretag till ett företag inom den finansiella sektorn,

b) har ägarintresse i ett företag inom den finansiella sektorn,

c) har en gemensam eller i huvudsak gemensam ledning med ett företag inom den finansiella sektorn, eller

d) är dotterföretag till ett annat företag och gruppens verksamhet drivs huvudsakligen inom den finansiella sektorn enligt 2 §,

3. minst ett av företagen i gruppen tillhör försäkringssektorn,

4. minst ett av företagen i gruppen tillhör bank- och värdepapperssektorn, och

5. gruppens verksamhet i såväl försäkringssektorn som bank- och värdepapperssektorn är betydande enligt 3 eller 4 §.

3 kap.

3 § Bestämmelserna i denna lag, eller vissa av dem enligt vad som framgår av beslut enligt 4 kap. 4 § 2, ska tillämpas på ett institut, ett försäkringsföretag eller ett tjänstepensionsföretag om

1. en fysisk eller juridisk person har ägarintresse i, kapitalbindningar med eller annars utövar ett väsentligt inflytande över institutet, försäkringsföretaget eller tjänstepensionsföretaget,

2. villkoren i 2 kap. 1 § 3–5 är uppfyllda för de företag som den fysiska eller juridiska personen har sådana förbindelser med som anges i 1, och

3. det bedöms särskilt viktigt att institutet, försäkringsföretaget eller tjänstepensionsföretaget står under sådan särskild tillsyn som utövas över finansiella konglomerat.

När första stycket är tillämpligt ska hänvisningarna i denna lag till finansiella konglomerat i stället avse de förbindelser mellan en fysisk eller juridisk person och ett institut, ett försäkringsföretag eller ett tjänstepensionsföretag som avses i första stycket 1.

4 kap.

2 § Finansinspektionen ska vara samordnare av den särskilda tillsynen över ett finansiellt konglomerat, om det i toppen av konglomeratet finns

1. ett institut, ett försäkringsföretag eller ett tjänstepensionsföretag,

2. ett blandat finansiellt holdingföretag med huvudkontor i Sverige som är moderföretag till ett institut, ett försäkringsföretag eller ett tjänstepensionsföretag,

3. två eller flera blandade finansiella holdingföretag med huvudkontor i olika stater inom EES, däribland Sverige, och det dessutom i konglomeratet finns reglerade företag i samma stater under förutsättning att

a) det av de reglerade företagen som, om de tillhör samma sektor, har den största balansomslutningen är ett institut, ett försäkringsföretag eller ett tjänstepensionsföretag, eller

b) det av de reglerade företagen som, om de tillhör olika sektorer, verkar inom den största sektorn är ett institut, ett försäkringsföretag eller ett tjänstepensionsföretag, eller

4. ett blandat finansiellt holdingföretag som är moderföretag till flera reglerade företag som inte är auktoriserade i den medlemsstat där holdingföretaget har sitt huvudkontor, och det dotterföretag som har den största balansomslutningen inom den största sektorn är ett institut, ett försäkringsföretag eller ett tjänstepensionsföretag.

Finansinspektionen ska även vara samordnare om

1. det inte följer av artikel 10.2 a och b i–iii i konglomeratdirektivet att någon behörig myndighet är samordnare och om ett institut, ett försäkringsföretag eller ett tjänstepensionsföretag har den största balansomslutningen inom den största sektorn, eller

2. inspektionen tillsammans med övriga relevanta behöriga myndigheter kommer överens om det i enlighet med bestämmelserna i 3 §.

När Finansinspektionen enligt första stycket eller andra stycket 1 ska vara samordnare, får inspektionen tillsammans med övriga relevanta behöriga myndigheter komma överens om att en annan behörig myndighet inom EES än inspektionen ska utses till samordnare. Finansinspektionen får ingå en sådan överenskommelse, om det är olämpligt att inspektionen utses till samordnare med hänsyn till det finansiella konglomeratets struktur och den relativa betydelsen av konglomeratets verksamhet i olika länder.

4 § När Finansinspektionen är samordnare ska inspektionen fatta beslut i frågor som gäller om

1. det finns ett finansiellt konglomerat enligt 2 kap. 1–6 §§,

2. bestämmelserna i denna lag ska tillämpas på ett institut, ett försäkringsföretag eller ett tjänstepensionsföretag enligt 3 kap. 3 §,

3. ett finansiellt konglomerat ska upphöra att vara ett finansiellt konglomerat, och

4. bestämmelserna i 3 kap. 3 § inte längre ska tillämpas på ett institut, ett försäkringsföretag eller ett tjänstepensionsföretag.

5 kap.

2 § För ett finansiellt konglomerat ska det finnas en kapitalbas som uppfyller ett för finansiella konglomerat särskilt kapitalkrav.

Institut, försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag som ingår i ett finansiellt konglomerat ska ha en kapitalbas som är tillräckligt stor med hänsyn till kapitalkravet för det finansiella konglomeratet.

4 § Om det i toppen av ett finansiellt konglomerat finns ett institut, ett försäkringsföretag eller ett tjänstepensionsföretag, ska kapitalbasen och kapitalkravet för det finansiella konglomeratet beräknas enligt sammanläggnings- och avräkningsmetoden (metod 2 enligt bilaga I till konglomeratdirektivet). Om det finns skäl, får kapitalbasen och kapitalkravet i stället beräknas enligt konsolideringsmetoden (metod 1 enligt bilaga I till konglomeratdirektivet) eller enligt en kombination av de angivna metoderna.

Första stycket ska tillämpas även i fråga om andra finansiella konglomerat än sådana som har ett institut, ett försäkringsföretag eller ett tjänstepensionsföretag i toppen om Finansinspektionen är den enda relevanta behöriga myndigheten.

6 § Finansinspektionen ska besluta om undantag för ett företag som ingår i ett finansiellt konglomerat från beräkningen av kapitalbasen och kapitalkravet för konglomeratet om

1. företaget är beläget i ett land utanför EES där det finns rättsliga hinder för att överföra nödvändig information om företaget,

2. företaget har försumbar betydelse med hänsyn till syftet med den särskilda tillsynen över finansiella konglomerat, eller

3. det skulle vara olämpligt eller missvisande att låta företaget omfattas av beräkningen med hänsyn till syftet med den särskilda tillsynen över finansiella konglomerat.

När bestämmelsen i första stycket 2 är tillämplig på flera företag, får undantag inte beslutas, om de tillsammans inte har försumbar betydelse med hänsyn till syftet med den särskilda tillsynen över finansiella konglomerat.

Innan Finansinspektionen beslutar att med stöd av första stycket 3 undanta ett företag från beräkningen, ska inspektionen höra de andra relevanta behöriga myndigheterna. Detta krävs inte i brådskande fall.

Om Finansinspektionen med stöd av första stycket 2 eller 3 undantar ett institut, ett försäkringsföretag eller ett tjänstepensionsföretag från beräkningen, ska det företag som finns i toppen av konglomeratet, på begäran av Finansinspektionen, lämna upplysningar som inspektionen behöver för sin tillsyn över institutet, försäkringsföretaget eller tjänstepensionsföretaget.

12 § När ett reglerat företag hemmahörande inom EES finns i toppen av det finansiella konglomeratet, ska rapporteringen enligt 10 och 11 §§ göras av det företaget.

I andra fall ska rapporten lämnas av det blandade finansiella holdingföretaget i det finansiella konglomeratet eller det institut, försäkringsföretag eller tjänstepensionsföretag i konglomeratet som Finansinspektionen i ett enskilt fall beslutar efter att ha hört de övriga relevanta behöriga myndigheterna och konglomeratet.

13 § Institut, försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag som ingår i ett finansiellt konglomerat ska ha system för riskhantering och rutiner för intern kontroll som är betryggande med hänsyn till konglomeratets samlade risk-situation.

14 § Institut, försäkringsföretag, tjänstepensionsföretag och blandade finansiella holdingföretag med huvudkontor i Sverige som enligt 12 § ansvarar för rapporteringen till Finansinspektionen ska ha nödvändiga rutiner för intern kontroll för att kunna ta fram uppgifter som kan vara av betydelse för tillsynen över det finansiella konglomeratet.

Om ett institut, ett försäkringsföretag, ett tjänstepensionsföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag med huvudkontor i Sverige ansvarar för ett finansiellt konglomerats rapportering till en utländsk behörig myndighet som är samordnare av tillsynen över konglomeratet, ska företaget ha sådana rutiner för intern kontroll som anges i första stycket.

1 § Finansinspektionen övervakar att denna lag följs.

I fråga om tillsynen över institut, försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag gäller det som är föreskrivet i sektorsbestämmelserna, om inte annat följer av denna lag.

7 § En styrelseledamot eller annan befattningshavare hos ett försäkringsföretag, ett tjänstepensionsföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag, som vid fullgörandet av skyldigheter enligt denna lag får kunskap om affärsförhållanden hos ett annat företag inom samma finansiella konglomerat, får inte obehörigen röja vad han eller hon har fått veta och inte heller utnyttja kunskapen i strid med det företags intresse.

8 §³ Ett försäkringsföretag, ett tjänstepensionsföretag och ett blandat finansiellt holdingföretag är skyldigt att lämna ut uppgifter om enskildas förhållanden till företaget, om det under en utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål begärs av undersökningsledaren eller om det begärs av åklagare i ett ärende om rättslig hjälp i brottmål, på framställning av en annan stat eller en mellanfolklig domstol, eller i ett ärende om erkännande och verkställighet av en europeisk utredningsorder. Uppgifterna ska lämnas ut utan dröjsmål och i elektronisk form.

10 §⁴ Ett institut, ett försäkringsföretag eller ett tjänstepensionsföretag som står under tillsyn enligt denna lag ska med årliga avgifter bekosta Finansinspektionens verksamhet samt Statistiska centralbyråns verksamhet enligt lagen (2014:484) om en databas för övervakning av och tillsyn över finansmarknaderna.

Om Finansinspektionen vid tillsynen enligt denna lag behöver anlita någon med särskild fackkunskap för bedömning av en viss fråga, ska kostnaden för detta betalas av det institut, det försäkringsföretag eller det tjänstepensionsföretag som tillsynen avser.

7 kap.

1 § Om ett institut, ett försäkringsföretag eller ett tjänstepensionsföretag inom ett finansiellt konglomerat inte uppfyller de krav som anges i 5 kap. eller om kraven är uppfyllda men solvensen eller den finansiella ställningen hos ett reglerat företag inom konglomeratet ändå är hotad, ska Finansinspektionen förelägga det företag som ska rapportera enligt 5 kap. 12 § att vidta åtgärder för att rätta till förhållandet.

Om ett institut, ett försäkringsföretag eller ett tjänstepensionsföretag bryter mot denna lag, gäller dessutom det som föreskrivs i sektorsbestämmelserna.

4 § Om ett institut, ett försäkringsföretag, ett tjänstepensionsföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag med huvudkontor i Sverige inte i tid lämnar de upplysningar som föreskrivits med stöd av 9 kap. 1 § 6 och 7, får Finansinspektionen besluta att företaget ska betala en förseningsavgift med högst 100 000 kronor.

Avgiften tillfaller staten.

³ Senaste lydelse 2018:1792.

⁴ Senaste lydelse 2014:489.

1 § När moderföretaget till ett institut, ett försäkringsföretag eller ett tjänstepensionsföretag är ett reglerat företag eller ett blandat finansiellt holdingföretag som har sitt huvudkontor utanför EES gäller 2–4 §§, om Finansinspektionen enligt bestämmelserna i 4 kap. 2 § första stycket eller andra stycket 1 skulle ha varit samordnare. Vid bedömningen av om inspektionen skulle ha varit samordnare ska det bortses från den del av toppen av gruppen som ligger utanför EES.

3 § När en tillsynsmyndighet utanför EES utövar tillsyn över ett finansiellt konglomerat som bedömts likvärdig, gäller 5 kap. 2 § andra stycket samt 5 kap. 7 och 9 §§ för institut, försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag som ingår i konglomeratet.

4 § Om tillsynen inte bedöms vara likvärdig, ska Finansinspektionen besluta att bestämmelserna i denna lag ska tillämpas på konglomeratet på samma sätt som om företaget i toppen av konglomeratet hade haft sitt huvudkontor inom EES.

Efter att ha hört övriga relevanta behöriga myndigheter får Finansinspektionen i stället besluta att använda sig av andra tillsynsmetoder som säkerställer att tillsynen över de reglerade företagen i det finansiella konglomeratet är tillräcklig. Inspektionen får i ett sådant fall förelägga en ägare som har ett bestämmande inflytande över institutet, försäkringsföretaget eller tjänstepensionsföretaget att inrätta ett blandat finansiellt holdingföretag med huvudkontor inom EES. Inspektionen får då besluta att bestämmelserna i denna lag ska tillämpas på de reglerade företagen i det finansiella konglomerat som leds av detta holdingföretag.

Finansinspektionen ska underrätta det finansiella konglomeratet, berörda behöriga myndigheter och Europeiska kommissionen när sådana tillsynsmetoder som anges i andra stycket används.

Denna lag träder i kraft den 15 december 2019.

På regeringens vägnar

PER BOLUND

Erik Eldhagen
(Finansdepartementet)